

Rozhoduj o Evropě

Staň se na den tvůrcem evropské politiky

EVROPSKÝ REPORTÉR

Aktuálně. Spolehlivě. Nezávisle.

Dánský ministr: Některé státy nechtějí, aby občané znali jejich skutečné protidemokratické postoje

Za zavřenými dveřmi jednali ministři členských států o společném postupu v reakci na dění v Bělorusku, kde jsou potlačována základní lidská práva a svobody. Dánský ministr Aleš Fajstaver s utajením nesouhlasil, podle něj jsou v Radě členové, kteří na krizovém jednání zastupovali zájmy Lukašenka a Putina. Veřejnost podle jeho slov dobře ví, ve kterých členských státech je demokracie slabá. Dánsko s přijatými opatřeními není plně spokojeno, přálo by si striktnější postup proti Minsku.

Maďarsko: Naším cílem je zabránit humanitární krizi

Maďarský ministr Dominik Palkovič v rozhovoru sdělil, že veřejné projednávání otázek mezinárodní bezpečnosti by mohlo oslabit pozici EU a hrozit únikem citlivých informací. Jeho zemi se podle něj podařilo prosadit hlavní cíl, čímž je umožnit budoucí dialog s Běloruskem a neohrozit jeho obyvatelstvo širšími hospodářskými sankcemi. Zároveň ale zdůrazňuje, že jiným členům se podařilo prosadit své cíle, tj. sankce vůči představitelům režimu. S postojem Maďarska se na tiskové konferenci ztotožnila také portugalská ministryně Adéla Dvořáková.

Rada bude každé tři týdny sledovat vývoj

Schválena byla deklaráce, která se plně odkazuje na prohlášení Josepa Borrellu bezprostředně po prezidentských volbách. Zároveň byly přijaty finanční sankce proti osobám, které jsou zodpovědné za falšování volebních výsledků a násilí na demonstrantech. Vedle toho jim byl zakázán vstup na území EU, stejně jako využívání evropských národních dopravců. Soukromým evropským dopravcům bude doporučeno dodržovat zákaz přepravy osob na seznamu. V platnosti zůstává také zbrojní embargo až do „úspěšného vyřešení situace pomocí dialogu“. Ministři se zavázali k tomu, že budou na pravidelných schůzích sledovat dění ve státech.

Martina Beránková

Co nás čeká v neděli?

V neděli, poslední den modelového zasedání, zahájí program v 9:00 jednání institucí EU.

Od 11:30 se slova ujmou Michaela Doležalová a Zuzana Wildová z Národní pracovní skupiny pro strukturovaný dialog s mládeží, které společně s účastníky budou pracovat s výstupy sobotních diskusí studentů s hosty.

Po obědové pauze přijde na řadu závěrečné jednání institucí EU, kdy budou naši evropští zákonodárci společně usilovat o schválení předloženého návrhu.

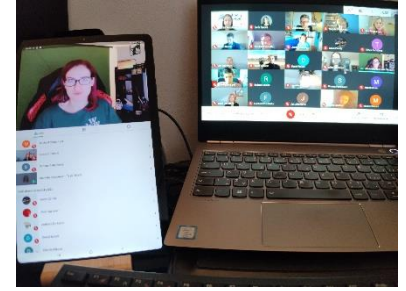
Celý program dne a celého modelového zasedání pak v 15:30 zakončíme zhodnocením průběhu modelového zasedání, a také vyhlášením nejlepších účastníků z řad studentů.

Jan Jakovljevič

Europoslankyně Gregorová: Mladí lidé nechtějí mít „poskvřené jméno“ příslušností k politické straně

Prvním z hostů, kteří přijali pozvání organizátorů a diskutovali s účastníky během sobotního programu, byla česká europoslankyně Markéta Gregorová. Ta se se studenty bavila na téma občanské participace, kdy nejprve uvedla svůj názor, že mladí lidé se nechtějí politicky angažovat, protože se bojí, že by si svým členstvím v politické straně mohli „pošpinit jméno“ a že by jim to mohlo působit problémy například v budoucnu při hledání zaměstnání. Zároveň podle paní europoslankyně hraje roli také gender, kdy mladí muži mají větší tendenci k vyšší participaci.

Dita Dvořáková nesouhlasila s tím, že by roli hrála otázka „pošpinění jména“, podle ní o tomto takto mladí lidé neuvažují. Zajímavý pohled do debaty pak také přinesl Daniel Farkaš, který si myslí, že je dobré si vstupem do politiky „poskvřít jméno“, protože to ukáže, že člověk dokáže uvažovat a že si osvojil nějaké hodnoty. V této části diskuze si vzal slovo i Dominik Palkovič, který uvedl konkrétní příklady pracovních, kde je příslušnost k politické straně z etického hlediska nepřijatelná. Na něj navázal Simon Mendel, jehož cílem je pracovat v diplomacii, a tak se rozhodl, i přes svůj zájem o vyšší občanskou a politickou participaci, že tak neučiní, aby z toho neměl problém. Jako alternativu uvedl různé nestraničské skupiny Jonáš Továrek pak podotknul, že je u nás také rozšířené negativní nahlížení na to, když někdo chce vstoupit do strany. Na tuto diskusi reagovala paní europoslankyně tím, že mladí nemusejí hned vstoupit do strany, ale že existují ve stranách i jakési předstupně členství.

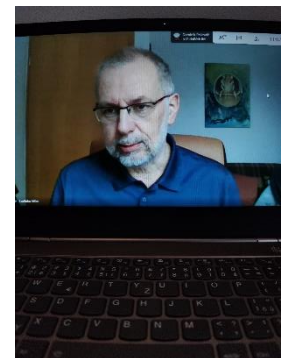
Podrobněji byla řešena také výše zmíněná otázka genderu, která vyvolala vášnivou diskusi. Aleš Fajstaver uvedl, že podle něj záleží jen na kvalitě, a ne pohlaví kandidátů. Na to Gregorová reagovala tím, že to je žádoucí stav, který není aktuální, s čímž souhlasila i Dita Dvořáková. Klára Jelínková uvedla, že mladí muži vstupují častěji do politiky, protože si více věří, Matyáš Vašňovský důvod spatřoval v tom, že muži mají menší problém promlouvat před větším množstvím lidí. Zazněl také názor, že ženy mají tendenci návrhům dávat rozměr a kluci to spíš táhnou dopředu (Zimčík). S touto generalizací nesouhlasil Fajstaver, který na příkladu dvou političek, které jsou úplně odlišné, dokládal, že to tak není.

Europoslankyně Gregorová v závěru uvedla také, že mladí jsou více politizováni, protože je nyní mnohem víc informačních nástrojů, ze kterých lze čerpat informace, které je občansky „aktivizují“ – jako příklad uvedla i memes, s čímž nesouhlasil Jan Chovanec, který v tom spíše vidí důvod, proč si volíme špatné představitele, když si z politiky děláme legraci.

Jan Jakovljevič

Ladislav Miko: Green Deal není pouhým deadlinem pro klimatickou neutralitu

V rámci bloku diskusí studenti debatovali i s bývalým ministrem životního prostředí ČR a současným vedoucím zastoupení Evropské komise v SR Ladislavem Mikem o Zelené dohodě pro Evropu. Pan Miko zdůraznil, že dohoda není pouhým deadlinem pro klimatickou neutralitu kontinentu, ale paradigmatickou změnou pro celý způsob politiky do budoucna. Věnoval se jednotlivým principům za dosažení klimatických cílů, například finančnímu rámci pro podporu uhlíkových regionů či cirkulární ekonomice. Evropa je v klimatické politice globálním lídrem, což sice znamená, že při transformaci přijímá větší riziko a vyšší náklady, avšak zbytek světa vyzkoušené postupy od EU přebírá a odkupuje.

Jaroslav Svoboda se zajímal o podporu železniční dopravy, která je součástí Evropského rámce pro dopravu. Konkrétně v Česku je náročné (ale ne neřešitelné) hledat prostor pro nové koridory ve vůbec nejhustší síti starých železnic. Dominik Palkovič vyjádřil obavy ohledně tzv. carbon leakage, neboli přesunu výroby do třetích zemí s ještě vyšší uhlíkovou stopou. Navzdory očekávání k tomu v poslední době podle pana Mika téměř nedochází, protože si firmy uvědomují, že dříve či později budou muset modernizovat výrobu i ve třetích zemích. Unie nicméně disponuje mechanismy pro omezení carbon leakage, např. uhlíkovým clem a standardy pro výrobní procesy dováženého zboží. Evropa pro firmy představuje velmi atraktivní trh s vysokou kupní silou, a tudíž má možnost stanovit si jistá pravidla. Také výrobky „Made in EU“ jsou pro spotřebitele po celém světě právě díky vysokým standardům atraktivní. Co se týče globální situace, není zatím legislativně možné, aby EU penalizovala USA nebo Čínu za nedodržování dohod, nicméně je možné stupňovat mezinárodní tlak. **Martina Beránková**

Účastníci: Problémom je v prvom rade vzdelávací systém

Témou tohoto roka pre národnú pracovnú skupinu pre štrukturovaný dialóg s mládežou, zastúpenou v diskúzii Michaelou Doležalovou a Zuzanou Wildovou, je tento rok prístup k informáciám. Zapájané mladých ľudí do akýchkoľvek demokratických procesov je nevyhnutné. Ale aby sa mohli zapájať, rovnako nevyhnutný je ich prístup ku kvalitným a overeným zdrojom informácií. Dnešná diskusia sa sústredila na dezinformácie, prevažne v českom online priestore, Účastníci zdôraznili, že problém s fake news nie je ani tak problémom mládeže, ako skôr starších generácií, ktoré sú náchylné veriť dezinformáciám. Ako riešenie bola zdôraznená potreba medzigeneračného dialógu a vzájomnej pomoci s využívaním dostupných zdrojov.

Taktiež zaznelo, že počas koronakrízy boli ľudia celosvetovo oveľa viac náchylní veriť hoaxom, a to aj kvôli tomu, že sa mnohým zhoršili životné podmienky. Z diskusie tiež vyplynulo, že mladí ľudia veľmi živo vnímajú prepojenie dezinformačnej scény na extrémistické strany, či už v Česku a na Slovensku, ako napríklad v Amerike. Mnohí sa zhodli na tom, že hlavným problémom je vzdelávací systém, v rámci ktorého ľudia nie sú vedení ku kritickému myslieniu. V debata sa väčšina zúčastnených vyjadrila, že najdôležitejším zdrojom informácií je pre nich denná tlač. V tesnom závесе ostali verejnoprávne médiá a internetové spravodajské servery či sociálne siete, ale rozdiel v rozsahu využívania jednotlivých médií nebol zásadný. Spoločným záverom bolo, že je nutné dbať na zdroj informácií a spôsob ich následného zdieľania so svojim okolím.

Veronika Goldiňáková

Starosta Sovka: Býval jsem považovaný za radioaktivního místostarostu

Posledním hostem v rámci diskuse byl starosta Branišovic na Brněnsku Marek Sovka, který s účastníky řešil téma „mladí lidé a politika“. První část svého vystoupení věnoval svým politickým začátkům, kdy nebyl ve své obci příliš populární, protože byl až příliš aktivní a přicházel s inovativními řešeními, která se nesečkávala s pochopením jeho kolegů v zastupitelstvu. Z toho důvodu dostal také přezdívku „radioaktivní místostarosta“.

Řešena byla také otázka mládežnických organizací, které jsou podle Sovky přínosné, protože tam mladí lidé mohou růst a získávat přehled o veřejných otázkách, a také zkušenosti, které se mu mohou hodit při případném vstupu do politiky. Dotčena byla také problematika školství, kdy si mladý starosta myslí, že je problém, že ve školství je málo mladých vyučujících, kteří jsou schopni moderně učit společenskú vědu a vychovávat tak studenty k účtě k demokracii. Sovka si ale myslí, že aktuální trend spěje ke kýmženému omlazení učitelských sborů.

Jan Jakovljevič

Európsky parlament absolvoval prvé čítanie

V Európskom parlamente (EP) dnes poslanci predstavili jednotlivé pozmeňovacie návrhy, o ktorých sa hneď rozbehla živá diskusia. Vyskytli sa názorové nezhody, ale všetky strany svojim prístupom vyjadrili jasnú snahu dospieť ku kompromisu. Rokovania prebiehali veľmi konštruktívne, pozornosť sa sústredila na konkrétne detaily, ktoré by mohli nariadenie vylepšiť a zefektívniť.

Predovšetkým išlo o body, ktoré boli zjavné už zo včerajšieho rokovania. Parlament sa zameral na prehĺbenie spolupráce v rámci EÚ pri krízových situáciách a zefektívnenie spoločného postupu jednotlivých organizácií. Z nového návrhu zatiaľ vyplýva, že v prípade závažnej alebo mimoriadnej situácie v oblasti zdravotníctva bude novovzniknutá agentúra koordinovať svoj postup s agentúrou ECDC. Zároveň budú tieto dve agentúry spolupracovať s WHO pri vyhodnocovaní situácií, ktoré by mohli potenciálne byť kritické. Celkovo by nariadenie malo viesť aj k vyššej transparentnosti. To bol však len výber úprav, ktoré EP schválil. Je dôležité poznamenať, že väčšina prezentovaných pozmeňovacích a návrh nariadenia ako celok boli odsúhlasené takmer jednohlasnou väčšinou.

Z vyjadrení oslovených troch poslancov je zrejmé, že si za súčasnou podobou návrhu stoja. Poslanec Šimkanin sa obáva o „porozumenie návrhu úpravy v článkoch 8 a 24.“ V oboch prípadoch sa podľa neho jedná o trochu kontroverznú a zložitú znenie návrhov. Na druhej strane poslanci EPP vidia pokračovanie viac optimisticky: „jediný kontroverzný návrh sme zamietli už v EP a do Rady EÚ tak mieria iba kvalitné pozmeňovacie návrhy“ okomentoval poslanec Zimčík. Jeho optimizmus zdieľa aj poslanec Farkaš: „situácia dnes v EP vyzerala veľmi dobre a došlo k výborným dohodám a kompromisom. Pri prezentovaní pozmeňovacích návrhov Rade EÚ takisto padlo mnoho konštruktívnych otázok. Verím, že ministri a ministerky budú robiť všetko pre to, aby pomohli svojim občanom, a tak podporia tento návrh ktorý sa skladá výhradne z vylepšení pre občanov“. Ostáva tak už len počkať či zmeny schváli Rada Európskej Únie.

Veronika Goldiňáková

Europoslanec Bilčík: Dlhoročné skúsenosti sú dôležité, ale zďaleka nie všetkým pre úspech v politike

Na včerejšom zahájení online modelového zasadání promluvil k účastníkům slovenský europoslanec Vladimír Bilčík. Hovořil o důležitosti evropské spolupráce, a také o riziku, které představují dezinformace. Evropskému reportéru se s panem europoslancem podařilo po zahájení spojit a udělat s ním exkluzivní rozhovor.

Proč by se podle Vás měli mladí zajímat o politiku a veřejné dění obecně?

Politika sa týka každého takmer pri všetkom, čoho sa chytíme. A mladých ľudí sa dnešné rozhodnutia budú týkať na dlhé roky dopredu.

Jaké máte zkušenosti s občanskou participací mladých lidí? Je to podle vás tak špatné, jak ukazují různé průzkumy?

Nemám prehľad o oficiálnych štatistikách politickej participácie mladých, ale zdá sa mi, že nikdy im ešte tak veľmi nezáležalo napríklad na klíme a prírode ako dnes. Učil som dlhé roky vysokoškolských študentov na politológii v Bratislave a aj teraz mám okolo seba množstvo mladých politicky angažovaných ľudí. Moju kampaň do europarlamentu viedol mladý muž – študent zo stredného Slovenska Jerguš Ridzoň, ktorý sa minulý rok stal kancelárom politickej strany SPOLU, a to má 23 rokov. Už ako gymnazista v Banskobystrickom kraji pracoval na kampani v regionálnych voľbách. V strane máme Mladých SPOLU, mládežnícku organizáciu pre aktívne mladé ženy a mužov, ktorí chcú pracovať na zmene pomerov vo svojom okolí. Môj europoslanecký tím v Bratislave je plný šikovných mladých ľudí, v našich kanceláriách stážujú verejne aktívni študenti. Aj teraz počas pandémie mám online diskusie so študentkami a študentmi, ktorí sa chcú niečo dozvedieť o práci europoslancu a európskej politike. Takže žijem tak trochu v bubline, ktorá je práveže o účasti mladých v politike.

Jak lze podle Vás zvýšit míru participace mladých lidí?

Ale áno, platí, že participácii mladých by pomohli aktívne politické strany s fungujúcimi mládežníckymi organizáciami, úspešné vzory mladých žien a mužov v politike, ktorí vedia osloviť a motivovať ďalších mladých ľudí. A podľa mňa je dôležité diskutovať a učiť o politike aj na školách, aj prostredníctvom takých projektov ako je "Rozhoduj o Európe".

Co byste vzkázal lidem, kteří říkají, že mladí jsou nezkušení a jejich názor tak nemá stejnou váhu?

Že dlhoročné skúsenosti sú dôležité, ale zďaleka nie všetkým pre úspech v politike. Aj mladí ľudia môžu priniesť iný pohľad a obohatiť politiku o vlastnú skúsenosť. A hlavne v demokracii potrebujú svojich zástupcov a svoje vzory aj v politike. Páči sa mi ako v českom verejnom priestore pracuje a motivuje druhých napríklad pán poslanec Dominik Feri. Keď som v roku 2019 nastúpil do europarlamentu, jednu z prvých vecí, ktorú povedal náš frakčný šéf Manfred Weber, bola veta o tom, že hlas každého poslanca je rovnako dôležitý, je jedno či je nový alebo tu sedí 20 rokov. Mnohí mladí ľudia sú vzdelaní, sčítaní, rozhladení a majú silné a jasné názory. Mali by sme ich počúvať a oceniť ich talent.

Přesně před rokem jsme se viděli osobně v Bratislavě na modelovém zasedání, nyní probíhá ta samá akce online. Jak byste zhodnotil uplynulý rok a fungování Unie a EP v období pandemie COVID-19?

Politika sa dlhodobo nedá robiť online. Ľudia sa musia stretnúť, rokovať naživo, vidieť si do očí. Európska únia a europarlament sa museli prispôbiť novým okolnostiam a zvládli sme to. Potrebujeme však návrat do normálu a verím, že aj vďaka spoločnému európskemu úsiliu, ktoré nám dalo k dispozícii vakcínu proti koronavírusu, sa nám to už tento rok môže podariť.

Jan Jakovljevič

